

A körlevél sajtóvisszhangja

SZIGNUM
MÉDIAKUTATÁS BT.

Készítette: Argejó Éva
Igazgató: Szekfű András

1996. augusztus 20-án alkalmából a Magyar Katolikus Püspöki Kar *Igazságosabb és testvériesebb világot!* címmel körlevelet bocsátott ki. A mintegy hetven oldalas tanulmány — mely a hívőkön kívül minden „jóakarátú emberhez” szól —, a magyar társadalom helyzetéről ad diagnózist, de egyben „szempontokat” és „ajánlásokat” is. Tanulmányunkban most a körlevélről augusztus közepétől szeptember végéig megjelent 80 újságcikk sajtóvisszhangját vizsgáljuk. Elemzésünk során a hírforrásokat a következő öt csoportba soroltuk:

1. Országos napilapok: 44 cikk: (Népszabadság, Népszava, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, Új Magyarország, Kurir).

2. Regionális napilapok: 24 cikk: (Hajdú-Bihari Napló, Tolnai Népiújság, Heves Megyei Hírlap, Petőfi Népe, Új Néplap, Zalai Hírlap, Napló, Somogyi Hírlap, Kisalföld, Fejér Megyei Hírlap, Vas Népe, Délvilág, Kelet-Magyarország, Dunaújvárosi Hírlap, Nógrád Megyei Hírlap).

3. Közéleti hetilapok: 6 cikk: (168 óra, Magyar Narancs, Szabad Föld, Élet és Irodalom, Demokrata).

4. Szaklapok: 2 cikk: (Figyelő, Börtönújság).

5. Egyházi újságok: 4 cikk: (Új Idők, Békehírnök, Evangélikus Élet).

A fogadtatás

A cikkek eloszlása

A vizsgált időszakban az országos napilapok foglalkoztak legtöbbször a püspökkari körlevéllel: a Kurirt is ideértve a témához kapcsolódó 44 írást jelentettek meg, kétszer annyit, mint a regionális napilapok összesen (24 cikk). A fennmaradó 13 írás közéleti hetilapokban, egy szaklapban és a három egyházi újságban jelent meg.

Az országos napilapok is különböző mértékben szenteltek teret a körlevélnek: leggyakrabban a konzervatív Új Magyarország (13 cikkében) és a liberális Magyar Hírlap (10 cikkében) foglalkozott vele; a Magyar Nemzet nyolc alkalommal, a Népszava hatszor, a Népszabadság pedig ötször tért vissza különböző műfajokban a témára.

Az első napok reakciója

Három országos napilap (Népszava, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap) és egy vidéki (Észak-Magyarország) már az augusztus 20-i

ünnepek előtt néhány nappal rövid hírben „beharangozta” a körlevelet, melynek megjelenésére azonnal, széles körben reagált a sajtó. E korai megnyilatkozások szembetűnő sajátossága, hogy feltűnően magas (az összes cikk egynegyede!) a névalírás nélküli szerkesztőségi, ill. MTI közleményként kiadott írások száma. Ennek két lehetséges magyarázata van:

1. Egyrészt jelentheti a lap tárgyilagos információszolgáltatásra való törekvését, egyben tartózkodását mindenfajta szubjektív megnyilatkozástól és véleménynyilvánítástól. Ez jellemezte kivétel nélkül a vidéki napilapokat: azonnal hírt adtak a körlevélről, de többségükben sem akkor, sem pedig később nem foglaltak állást az ügyben, legtöbbjük nem is tért többé vissza rá.

2. A közlemény kiadásával korrekt információszolgáltatásra törekedtek, s ezzel párhuzamosan „időt akartak nyerni” egy bonyolult ügyről való megnyilatkozás előtt. Ez volt megfigyelhető az országos napilapok esetében: az első napon hírt vagy közleményt hoztak le, és többségükben csak jóval később (5-6 nap múlva) tértek vissza a körlevélre, akkor már szubjektívebb műfajokban (kommentár, publicisztika, interjú).

Az első hullám: híradás

Az első hullámban már 22-én — a négynapos ünnepek utáni reggelen — 17 cikk látott napvilágot: foglalkozott a körlevéllel az öt országos napilap, a Kurir és kilenc vidéki újság. Valamennyi fent említett újság hírt vagy (MTI) közleményt hozott le, három országos lap (Népszava, Népszabadság, Új Magyarország) és egy vidéki (Délmagyarország) kiemelten, az első oldalon. Ezekben vázlatpontonként tényszerűen mutatták be a négy fejezetet (1. *Szociális viszonyok és egészségügy*, 2. *Gazdasági élet*, 3. *Állam és politika*, 4. *Kultúra*), és tömören, utalásszerűen foglalták össze a hozzá kapcsolódó ajánlásokat. Ez a megközelítési mód határozta meg az elkövetkező két nap (augusztus 23. és 24.) második hullámban közreadott 12 cikkét is. A vizsgált időszak nyolcvan írásának több mint egyharmadát (29 cikk) tehát a körlevél megjelenése utáni három nap szikár hangvétellű, információnyújtásra szorító közleményei tették ki.

A korai időszakot jellemző tényszerű megközelítés a későbbiekben is meghatározó maradt: a következő hetekben még számos olyan írás született, melyek a lap első híradásához képest bővebben ugyan, de csupán a körlevél tartalmának részletekbe menő ismertetését vagy egy-egy fejezet alaposabb megtárgyalását tűzték ki célul, némi kommentárral is fűszerezve. Ebből adódóan az egész időszakra vonatkozó sajtóanyag közel fele (46%) megmaradt a személytelen hír/közlemény szintjén.

Személyesebb megnyilatkozások (publicisztikák, interjúk) — melyek az egész sajtóanyagnak mintegy egyharmadát teszik ki — csak bizonyos idő elteltével, augusztus végén és szeptemberben kezdtek megjelenni a sajtóban. Ennek egyik oka, hogy ezen írások jó része hetilapokban látott napvilágot (168 óra, Magyar Narancs),

másik oka pedig, hogy a körlevél komolyabb, átgondoltabb elemzésének megszületéséhez „érlelődési időre” van szükség. Ezt lát-szik alátámasztani az is, hogy az első, igazán figyelmet érdemlő, kizárólag a körlevél gondolati tartalmával foglalkozó elemző tanulmány,² mely már egy társadalmi párbeszéd alapját is képezheti a körlevélről, öt hétre rá, szeptember végén jelent meg.

²Kis János: *Liberális szemmel, Magyar Narancs*, 09. 26.

Az újságok közül külön szót érdemel az Új Magyarország, amely 13 cikkével a legtöbbet foglalkozott a körlevéllel. Már rögtön az első napon közölt publicisztikát, és másnap már interjút is. A lap később is fokozott érdeklődéssel foglalkozott a témával, és konzervatív beállítottságú ellenzéki pártok (MDF, KDNP) és egy társadalmi egyesület (Nagycsaládosok Országos Egyesülete) szócsöveként is funkcionált a körlevéllel kapcsolatban.

A körlevél kibocsátásának célja

Bár több írásban is utalnak mind az 1100 éves évfordulóra, mind az 1000 éves megemlékezésekre, valamint a pápalátogatás apropójára is, az írások egyharmadában (35%) a körlevél kibocsátásának célját — az ország jelenlegi állapotára való tekintettel — a katolikus egyház jobbítási szándékának és a párbeszéd felkínálásának lehetőségében látják, s mint ilyen egybehangzóan kedvező fogadtatásban részesítik. Jól érzékeltetik ezt a pozitív fogadtatást a cikkek címei:

A katolikus püspökök párbeszédre számítanak (Magyar Hírlap 08.22.); *Párbeszédre invitál a püspöki kar körlevele* (Népszava 08.22.);

Körlevél a párbeszédéről (Népszava 08.22.); *Társadalmi összefogásra ösztönöz a püspöki kar* (Napló 08.23.); *Párbeszédre szólít a püspöki kar körlevele* (Somogyi Hírlap 08.22.); *Társadalmi párbeszéd kell* (Új Néplap, Petőfi Népe, Tolnai Népújság, Heves Megyei Hírlap 08.22.); *Egy dialógus első mondatai* (Magyar Hírlap 09.07.).

Az írások felvezető mondataiban nagyon gyakran hangsúlyozzák, hogy a körlevél nemcsak a katolikusoknak íródott, minden „jóakarátú emberhez” szól. Néhány írás már címében is kiemeli ezt: *A körlevél minden jóakarátú emberhez szól* (Magyar Nemzet 08.22.); *Jó hír a jóakaratról* (Népszava 09.06.).

A cikkek többsége explicit vagy implicit módon kifejezésre juttatja a katolikus egyház jobbítási szándékát, ami abban is megmutatkozik, hogy több írás is a körlevél címét, *Igazságosabb és testvériesebb világot!* teszi meg „saját” főcímévé vagy alcímévé, ami már önmagában is figyelemfelkeltővé teszi az írást. A cikkek egy része nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a körlevél kibocsátását nem a bűnbakkeresés, hanem a közös felelősségvállalás szándéka vezérelte.

A cikkek tartalmi csoportosítása

Aszerint, hogy tartalmukban mennyire kötődnek a körlevélhez négy csoportba sorolhatjuk a megjelent 80 cikket;

1. Az összes írásnak több mint a fele (56%) kapcsolódik tartalmilag teljes egészében a körlevélhez, de ezeknek a cikkeknek a felét azok a hírek/közlemények teszik ki, amelyek a pozitív beállításon

túl semmilyen értékelhető, szubjektív véleménynyilvánítást nem fejeznek ki a körlevéllel kapcsolatban.

2. Az írások kisebb hányada (17%) csak részben kötődik a körlevélhez, mellette még másról is szó esik. Az ilyen jellegű cikkeknek két változata különíthető el:

a.) A leszűkítő változat kiragadja a körlevél egy, esetleg két témáját (ez az esetek többségében vagy az ország morális állapota, vagy pedig szociális probléma/szegénység, egészségügyi helyzet, öregek...), és erről fejt ki a véleményét, esetleg más irányba tereli a gondolatot. A leszűkítő változathoz tartozik a publicisztikai írások jó része.

b.) A bővítő változatba az elméletibb jellegű írások tartoznak. Ezek rendszerint belehelyezik a püspökkari körlevelet egy tágabb kontextusba és ilyen értelemben foglalkoznak vele. Ez a tágabb kontextus jelentheti a körlevél beemelését az eddig megjelent körlevelek történetébe, a pápá(k) megnyilvánulásaihoz kapcsolódását, vagy a katolikus egyház jövőbeli működésének kérdését.

A bővítő változathoz tartoznak az elméletibb jellegű írások, és azok az interjúk, amelyek egyházi személlyel (Jelenits István), vagy (egyházi) szakértővel (Tomka Miklós) készültek.

3. A cikkeknek egy kis része (11%) csak érintőlegesen szól a körlevélről, szerzőjük eszmefuttatása csak laza kapcsolódást tesz lehetővé.

4. Van öt olyan írás (6%), melyben a körlevél csak apropó ahhoz, hogy szerzője valamilyen más témában kifejtse véleményét.

Az utóbbi két típus jellemző műfaja a publicisztika, és valamennyi sajtóorgánumban találunk rá példát.

A témákra való utalásokat illetően a körlevélhez kapcsolódó újságcikkek két csoportba sorolhatók:

Tematikus felsorolás

1. A 80 újságcikk közel fele (46%), mely személytelen jellegű hír/közlemény formájában látott napvilágot a sajtóban, a négy téma (1. *Szociális viszonyok és egészségügy*, 2. *Gazdasági élet*, 3. *Állam és politika*, 4. *Kultúra*) mindegyikét tartalmilag értelemszerűen, korrekten összefoglalta, de egyik témával sem foglalkozott behatóbban.

A sajtóanyagoknak ehhez az uniformizált részéhez tartoznak a regionális napilapok és az országos napilapok korai időszakában megjelent közlemények.

2. A második csoportba sorolhatók azok a cikkek, amelyek:

— mind a négy témával foglalkoztak, de közülük némelyik témával behatóbban;

— csak a számukra fontos témákkal foglalkoztak.

Ebbe a csoportba főként az országos napilapok augusztus harmadik hetétől megjelent írásai és a hetilapok elemzései tartoznak (168 óra, Magyar Narancs).

Ezekben a cikkekben négy téma kiemelten fontos szerepet tölt be, szinte függetlenül a sajtóorgánum politikai beállítottságától.

A szociális kérdések köre (szociális feszültségek, szegénység, népességcsökkenés, egészségügyi állapot, a közbiztonság helyzete) az, amely messzemenően legjobban foglalkoztatja a cikkek szerzőit.

Elgondolkodtató azonban, hogy ezekben az írásokban a szociális helyzet elemzésénél mondandójukat nem — a témánál elvárható — szociális, politikai avagy szociálpolitikai érvrendszerrel támasztják alá, hanem moralizáló érvrendszert használnak. (Az írásokban háromszor annyi morális érvet használnak a szociális viszonyokra, mint szociális vagy politikai érvet.) A körlevélben felrajzolt szociális problémákat tehát nem gazdasági állapotként vagy társadalmi jelenséggént értelmezik a cikkek szerzői, hanem morális problémaként. Ezt látszik alátámasztani az a tény is, hogy az írások külön témaként feltűnően nem foglalkoznak gazdasági problémákkal (privatizáció, fekete és szürke gazdaság, mezőgazdaság, természeti környezet).

A sajtónak ezt a fajta reakcióját figyelembe véve talán szerencsésebb lett volna a körlevelet az ország morális-erkölcsi helyzet-elemzésével indítani és abból „levezetni” a mai társadalom diagnózisát, úgy tűnik ugyanis, hogy a közgondolkodás sokkal inkább egyfajta erkölcsi-morális „útmutatók” köré szerveződött helyzetelemzésre érzékeny az egyházzal kapcsolatban.

Az Új Magyarország és a Magyar Nemzet hasábjain jelenik meg kiemelt témaként a katolikus egyház szerepvállalása az oktatásban és az erkölcsi nevelésben. A fenti két sajtóorgánum foglalkozik legtöbbit a családdal és a katolikus egyház családformáló szerepével.

Politikai hovatartozástól függetlenül fontos téma a lapokban a katolikus egyháznak a kultúrában, az erkölcsi magatartás formálásában betöltött szerepe.

Értékek

A kiemelt fontosságú témákhoz kapcsolódóan, a véleményt is formáló újságcikkekből kirajzolódik az — a körlevélben megjelenő értékek kiválasztásán alapuló — „elvárárendszer”, amely a katolikus egyház felé irányul. A sajtóvisszhang alapján a püspökkari körlevélben „felkínált” párbeszédkészséget és a társadalmi összefogás szorgalmazását tekintik a körlevél legfőbb értékének, a közös felelősségvállalás készségét a jövőért, az ország sorsáért és a családi életben és az oktatásban az általános emberi értékek (humanizmus) közvetítését. Ez utóbbinál nagyon fontos kiemelni, hogy a nem konzervatív sajtó cikkírói is elfogadják a katolikus egyház értékeit, ha azok nem a hagyományos egyházi értékekre (keresztény hagyó-

mányok, keresztény vallás és erkölcsiség) szűkülnek le csupán, hanem általános emberi értékeként, de a katolikus egyház értékeit is magukban foglalva (jószág, szeretet, becsületesség) a mai korhoz „rugalmasabban” próbálnak kötődni. A hagyományos értelemben vett keresztény értékek támogatottsága szinte kizárólag csak a konzervatívabb sajtóorgániumokban kap teret (Új Magyarország, Magyar Nemzet).

Mindezekén túl fontos értéként jelenik meg még a körlevél sajtóvisszhangjában a közjóra törekvés és a szolidaritás.

Az ellenhangok

Gondolkodásra késztető tény, hogy a szubjektívebb hangvételű megnyilvánulásokban (publicisztika, interjúk, körkérdés) milyen feltűnően egyöntetű a körlevél mondandójának támogatottsága, már-már „problémátlanúsága”. Ezt az „egyhangúságot” töri meg a csekély számú „ellenhang”, amelynek két típusa jelenik meg a sajtóanyagban, s mindkettő mögött politikai értelemben vett „másfajta” gondolkodás húzódik meg: az evangélikusoké, akik keveslik a körlevél radikalizmusát, és a liberálisoké, akik „másként” akarják.

1. Harmati Béla (Evangélikus Élet 09.08.) tanulmányában méltatja ugyan a püspökkari körlevelet („világos és közérthető stílus”, „problémák kendőzetlen, nyílt feltárása”), de úgy véli: „az egyes témák területén megrajzolt helyzetkép vonásai élesebbre sikeredtek, mint a megoldást kereső szempontok és ajánlások itt-ott elmosódó kontúrjai”. Kifejti írásában: „határozottabb hangot is meg kellene ütni ama mindenütt fellépő és egyre nyilvánvalóbb maffiás érdekcsoportok bűnei és egyes vezetők alkalmatlanságból vagy összejátszásból eredő garázdálkodása ellen”. Továbbá megemlíti: „kevés szó esik éppen a millicentenáriumi évében a nemzet, a haza, a magyarság kérdéseiről. Szinte teljesen hiányzik az ökömenikus szempont, a többi egyházzal, hívővel való együttműködés lehetősége.”

2.) Liberális oldalról két írás érdemel figyelmet:

a) Az Élet és Irodalom kis glosszája (*Lelki megnyugvás* 08.30.) arra emlékezteti a körlevél kapcsán az olvasókat, hogy az ezt kiadók parancsolták le a közelmúltban a tévé műsoráról Martin Scorsese világhírű Krisztus-filmjét. Az írás azt sugallja, hogy a katolikus egyháznak túl nagy politikai súlya van, ha ezt meg tudta tenni, s ha ez így van, a liberálisok nem várhatnak ettől semmi jót.

b) Kis János tanulmánya (*Liberális szemmel*, Magyar Narancs 09.26.) nyithatja meg a sort a katolikusok és a különböző eszmerendszerek képviselőinek gondolatcseréje sorában. Kis Jánosnak a katolicizmus és a liberalizmus különbségét elemző tanulmányánál két kérdés nyitva marad: Kis János a katolicizmus és a liberalizmus közötti különbség egyik lényeges elemének tartja a katolikus

egyház azon felfogását, miszerint a társadalom súlyos erkölcsi válságának legfőbb oka „az egyéni cselekvést eligazító biztos értékek” szétzilálódása, az individualizmus eluralkodása. A szétziláltság megszüntetése érdekében a katolikus egyház egy keresztény hagyományokon nyugvó, keresztény erkölcsiségű magatartás-szabályozó normarendszer visszaállításához ragaszkodik. Ezt a normarendszert a liberalizmus a szabadság és az autonómia nevében elutasítja. A liberalizmus eszméjét elemezve ugyanakkor Kis János kénytelen elismerni, hogy az eredeti *laissez faire* eszméhez képest a liberalizmus is szabályozásra szorul. Ezt a liberálisok tudják, és „a piac tökéletlenségeinek korrigálására” szükségesnek tartják az állami beavatkozást. (Csakhogy ekkor már nem is igazán liberalizmusról van szó, hanem a 19. század végén, 20. század elején a szocialista eszme kör hatására életre hívott szociálliberalizmusról.) Miért fogadja el a liberalizmus ezt a korlátozást? Saját megfogalmazása szerint egy humanisztikus erkölcs alapján. Ez esetben azonban felmerül a kérdés: ha a liberalizmus eszmerendszerében a közjó érdekében helyénvalónak találnak egyfajta felülről irányított magatartás-szabályozást, akkor miért nem tudják ezt elfogadni — ugyancsak a közjó érdekében — egy másik eszmerendszertől: van-e minőségi különbség erkölcsi és gazdasági magatartás-szabályozás között, ha mindkettő a közjó érdekeit akarja szolgálni?

Kis János szerint a katolikus egyház nem képes felismerni a család hagyományos intézményének elavultságát, mely a nők kiszákmányolásán alapszik, s miközben minden kisebbséget megemlít, a legnagyobb kisebbségről, a nőkről, tudomást sem vesz. A katolikus egyház számára a nő főként csak mint (többgyermekes) anya funkcionál. De hozzá kell tennünk Kis János eszme-futtatásához, hogy a liberálisok — bár kétségtelenül keresik — még nem tudnak felmutatni olyan, tömeges méretekben követhető, családon belüli gyermeknevelési modelleket a jelenlegi munkaidő-struktúrában, „melyek nem sértik a nemek egyenlőségét”. Természetesen vannak már új családi gyermeknevelési minták, de ezeket jórészt csak a kötetlen munkaidőben dolgozó szabad foglalkozású értelmiségi szülők elenyészően szűk rétege tudja alkalmazni. Így változatlanul fennáll a kérdés: hogyan tudja a család — a nemek egyenlőségének megsértése nélkül — a gyermeknevelés kérdését társadalmi méretekben megoldani? És erre az alapkérdésre mind a katolicizmusnak, mind pedig a liberalizmusnak valamilyen választ kell majd adnia.

Összegzés

Az augusztus 20-i ünnepekre kibocsátott püspökkari körlevélre azonnal, széles körben reagáltak mind az országos, mind a regionális napilapok, és több hetilapunk is tárgyilagosan foglalkozott a témával.

A körlevél a nyomtatott sajtó általi prezentálása ténszerűnek és tárgyilagos hangvételűnek mondható, és ezen túl is (az elenyésző kivételtől eltekintve) egyértelműen támogató hozzáállás volt tapasztalható a média részéről.

Mindezek ellenére — a konzervatív sajtóorgánumokat (Új Magyarország, Magyar Nemzet) kivéve, melyek számos publicisztikában és interjúban foglalkoztak a témával, a körlevél „passzív”, formális fogadtatásban részesült. Parlagi Ferencet idézve: „Hat elmulasztott év után most talán megkezdődhet a párbeszéd a katolikus egyház és a társadalom között, bár a püspöki kar körlevelét fogadó első reakciók láttán félek, hogy a kölcsönös udvariaskodás unalmába fullad az, amiről pedig szót váltani már régen szükséges lett volna” (Népszava 09.06.).

Szembetűnő a körlevél fogadtatásában, hogy csak három politikai párt reagált rá a sajtóban: az MDF és a KDNP az Új Magyarországon és a Magyar Nemzeten, az MDNP pedig a Magyar Hírlapon keresztül. A püspökkari körlevél kibocsátására a két kormányzó párt egyike sem reagált a sajtóban, még a körlevél üdvözlésének erejéig sem. A kibocsátás után öt héttel azonban megjelent a Magyar Narancsban Kis János liberális szemszögből íródott tanulmánya, amely az első érdemleges hozzászólásnak tekinthető. A parlamenti pártok közül az FKGP és a FIDESZ sem tartották még fontosnak megnyilatkozni a témában, de az újságírók sem törekedtek megszólaltatni őket. A körlevéllel kapcsolatos interjúkat egyházi személyekkel és (egyházi) szakértővel készítették, ezen interjúikkal pedig a körlevél tágabb kontextusba helyezése volt a céljuk, vagy a katolikus egyház jövőbeni szerepvállalásának (újra)értelmezése, nem pedig a körlevélre adott reakciók megismertetése az olvasókkal. Ennek érdekében jelentős politikusi vagy közéleti személyiséget nem szólaltattak meg a témában.

A társadalmi szervezetek közül a Nagycsaládosok Országos Egyesülete nyilvánult meg csupán, üdvözölvén a körlevelet az Új Magyarország és a Magyar Nemzet hasábjain.

Nem nyilvánítottak véleményt a sajtón keresztül más egyházi szervezetek sem, csak az Evangélikus Életben jelent meg üdvözlő, de egyben a körlevél (vélt) hiányosságaira is rámutató írás.

A szakszervezetek és egyéb társadalmi és civil szervezetek sem szólaltak meg a körlevél kapcsán.

Mindez nem feltétlenül jelenti azt, hogy nem mutatnak kooperációs készséget a katolikus egyházzal. A sajtóanyag azt támasztja alá, hogy a levél pozitív fogadtatásra talált, a társadalom nyitott az egyház által felkínált párbeszédre, de az erre illetékes szervezetek, intézmények, csoportok nem tették (még) meg az ehhez szükséges lépéseket.

A körlevél témái közül a szociális helyzet diagnózisa és ajánlái tartottak számot a legnagyobb érdeklődésre, de mindez morális megközelítésben volt fontos a cikkírók számára. Fontos témá-

nak bizonyult még a katolikus egyház szerepvállalása az oktatásban és erkölcsi nevelésben, a családi életben és a kultúrában. A sajtó a körlevél által felkínált értékek közül a párbeszéd készséget, a közös felelősségvállalás készségét, az általános emberi értékek — tág értelemben vett — közvetítését és a közjóra való törekvést emelte ki legfőbb értéként.

*A Vigilia pályázatot ír ki
egyetemisták és főiskolások részére
Az értelmiség szerepvállalása és feladatai korunkban
címmel.*

A pályázók olyan kérdésekre keressenek választ, amelyek az értelmiségi — tehát saját jövőbeli — szerepükkel kapcsolatban vetődnek fel.
Egyebek között:

Melyek az értelmiségi lét legjellemzőbb sajátosságai?

Milyen legyen a kapcsolata az értelmiségnek a közéletiséggel, a politikával?

Miért kell az értelmiségnek felelősséget vállalnia?

*Az értelmiségi létben mekkora a szerepe a műveltségnek, a tájékozottságnak,
a kultúrának, az erkölcsnek?*

Milyen többletet adhat a keresztény hit az értelmiségi léthez?

Milyen problémákkal és feladatokkal kell szembenéznie a keresztény értelmiséginek?

Szívesen látunk olyan pályaműveket, amelyek a Vigiliában megjelent cikkekhez kapcsolódnak továbbgondolva a fölvetett témákat.

A dolgozatok terjedelme 10-12 ezer leütés (1,5-es sorközzel 5-7 oldal) legyen. Pályázatot nappali tagozatos egyetemisták és főiskolások nyújthatnak be.

A pályaműveket legkésőbb 1996. november 30-ig kell eljuttatni a Vigilia szerkesztőségéhez (1364 Budapest, Pf. 111.).

A pályaműveket a folyóirat szerkesztőbizottságából alakult zsűri értékeli, és eredményét várhatóan 1997. februári számunkban tesszük közzé.

I. díj: 20 000 Ft, II. díj: 10 000 Ft, III. díj: 5 000 Ft.

Az arra érdemes dolgozatokat a folyóirat folyamatosan közli.

A megjelent írások szerzői honoráriumban és a lap egyéves előfizetésében részesülnek.